

Uusiutuva Etelä – Savo -maakuntastrategia

28.5.2009

Esipuhe

MAAKUNTASTRATEGIA YHTEISEKSI HYVÄKSI

Etelä-Savon maakuntaliiton johdolla on valmisteltu laajalla sidosryhmäyhteistyöllä *Uusiutuva Etelä-Savo -maakuntastrategia*.

Alueiden kehittäminen ei ole uusi asia. Historiaan palaamalla voidaan todeta, että ennen Itä-Suomen läänin muodostamista oli Mikkelin lääninhallitus aktiivinen kehittämisohjelmien ja strategioitten laatija. Menneestä voi löytää myös oppia tulevaan.

On vähän yllättävääkin todeta, että maailma ei ole paljon muuttunut yli 30 vuoteen. Keskeiset kehittämiskohteet ovat pysyneet lähes samoina. Toisaalta vuosikymmenten aikana on esitetty useita ideoita ja aloitteita, jotka ovat ajankoh- taistuneet nykyhetkessä. Mikkelin läänin kehittämisohjelmissa nostettiin esiin muun muassa liikenneyhteydet, väestön- kehitys, vuorovaikutus silloisen Neuvostoliiton kanssa ja myös raakapuun tuonti, ammattitaitoisen työvoiman saanti, loma-asutuksen merkitys, aluejako, kotimainen energia, innovaatiot sekä kansainvälistymisen haasteet. Kaksikymmentä vuotta sitten todettiin: ”*Kuntalaitos ja kuntien välinen yhteistyö (ml. kuntainliitot) on vuonna 2000 kokonaan toista kuin mitä se on nyt, eli kuntalaitos menee uusiksi*”. Nyt laaditussa maakuntastrategiassa haetaan muutosta kehittämistoimin- nan organisoinnilla, vastuuttamisella ja eri tahojen sitouttamisella.

Uusiutuva Etelä-Savo -maakuntastrategiassa on maakunnan perustehtävä määritelty seuraavasti: *Maakunta on alueensa toimijoiden yhteisö ja yhteistyöverkosto, joka parantaa yritysten kilpailukykyä, asukkaiden toimeentuloa, hyvinvointia ja vaikutusmahdollisuuksia*. Strategian toteutuksen lähtökohtana on, että sillä tuetaan oman alueen menestystä. Maakunta- liitto on toiminnan keskeinen aktivoija, edunvalvoja ja tukija.

Yritystoiminnan menestys ratkaisee maakunnan tulevaisuuden. Strategiassa tahtotilan kärkeen onkin nostettu yritysten kilpailukyvyyn parantaminen. Tämä on perusteltu tavoite, koska ilman menestyvää monipuolista yritystoimintaa kunnat eivät pysty huolehtimaan perustehtävistään eikä maakunta ole houkutteleva lapsiperheille ja nuorille.

Strategialle on asetettu haasteellisia tavoitteita:

- * Muuttotappio on käännettävä voitoksi (lähtötaso v. 2008 = - 494 henkilöä -> tavoite 2015 = +/- 0 henkilöä)
- * Bkt/asukas koko maan tasosta (= 100) kasvuun (lähtötaso 2006 = 73,9 % -> tavoite 2015 = 75,0 %)
- * Työllisyys- ja työttömyysasteet paremmiksi (lähtötasot v. 2008 = 64,8 %/ 7,9 % -> tavoite 2015 = 68,6 %/ 3,6 %)
- * Työn tuottavuuden lisäys (lähtötaso 2006 = - 0,3 % -> tavoite 2015 = 2,5 %)
- * Yleinen koulutustaso (yleinen/ korkea-aste) korkeammalle (lähtötaso 2007 = 60,6 %/ 20,9 % -> tavoite 2015 = 67,8 %/ 24,8 %).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että yritysten liikevaihto kasvaa 0,5 – 1 % muuta maata nopeammin (lähtötaso -1,8 % vuonna 2007), avoimen sektorin työpaikkaosuus kasvaa 66,5 prosentista (2006) 70 prosenttiin. Lisäksi viime aikoina vilkasta keskustelua aiheuttanut eläkeiän nostaminen vaatii Etelä-Savolta sitä, että keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä nousee yli 60 vuoteen (v. 2007 se oli 57,3 vuotta) eli lähes puolet 60 – 64 -vuotiaista on työelämässä.

Onneksi Etelä-Savolla, Saimaan maakunnalla, on monia luonnollisia vahvuuksia, joiden merkitys kilpailukykytekijöinä tulee korostumaan. Saimaan vesistön lisäksi meillä on upea järviluonto Puula- ja Kyyvesineen, metsät, puhtaus ja myös hiljaisuutta sitä tarvitseville. Tälle perustalle on hyvä rakentaa tulevaisuuden Etelä-Savo.

Yhdessä toimimalla, ylväinä omasta maakunnastamme, sen ihmisistä, yrityksistä ja yhteisöistä voimme saavuttaa yhdessä asettamamme tavoitteet. Eino Leinon runon sanoin *"Näe unia suurista unten mies, uni puoli on todellisuutta, uni kulkevi edellä kyntäjän ja aukovi uraa uutta."*

Etelä-Savon maakuntahallitus

Strategian toimeenpanon vastuutus toimijoittain 2009 - 2015

Vastuuorgani- saatio Strategian päämäärät	Yritykset	Kunnat ja kunta- yhtymät	Maa- kunta- liitto	ELY, Finnvera	Järjestöt	Media	Korkea- koulut Tutkimus laitokset	Oppi- laitokset	Kansan- edustajat	Metsä- keskus Pro Agria	AVI
1. Kunta- ja palvelurakenne											
2. Teknologia- ja puutuoteteollisuus, metsä- ja maatalous											
3. Matkailun ja palvelujen vetovoima-alue											
4. Koulutus- ja tutkimusrakenteet											
5. Venäjä-osaaminen ja Pietarin alue											
6. Maapolitiikka ja kaavoitus											

 = vastaa

 = osallistuu

 = tukee

Visio 2015

Uusiutuva Etelä-Savo on Saimaan maakunta, jossa:

- yritystoiminnan menestys ja laadukkaat palvelut kääntävät väestökehityksen muuttovoitoksi
- panostetaan erityisesti lapsiperheiden ja nuorten työmahdollisuuksiin ja viihtymiseen
- toimitaan esimerkillisen ympäristövastuullisesti
- maailmanluokan kulttuuri- ja muut tapahtumat rikastavat elämisen laatua
- arki on sujuvaa ja turvallista sekä paikallisuus elävää
- puhdas luonto ja rikas kulttuuriympäristö luovat ainutlaatuiset edellytykset myös matkailulle ja vapaa-ajan asumiselle
- Helsingin ja Pietarin läheisyys vauhdittaa elinkeinoelämää ja kulttuuria

Strategiset päämäärät 2015

1. Kustannustehokas, taloudellisesti kestävä ja laadukkaat peruspalvelut takaava kuntarakenne ja pääosin työssäkäynti-alueisiin pohjautuva palvelurakenne.

2. Teknologia- ja puutuoteteollisuus sekä metsä- ja maatalouselinkeinot menestyvät ja toimivat ekotehokkaasti.

3. Maakunta on Saimaan alueen matkailun ja Itä-Suomen kaupallisten palvelujen vetovoima-alue toimivien väylä- ja verkkoratkaisujen tukemana.

4. Uudistuneet ja erikoistuneet koulutus- ja tutkimusrakenteet tukevat erityisesti kärkiosaamisalojen menestystä ja ovat kansallista huipputasoa.

5. Maakunnan toimijoiden Venäjä-osaaminen ja vahva verkostoituminen erityisesti Pietarin alueella vahvistaa maakunnan elinvoimaa

6. Elinkeinotoiminnan edellytyksiä ja vetovoimaista asuin- ja elinympäristöä palveleva maapolitiikka ja ennakoiva kaavoitus

Kriittiset menestystekijät

Maakunnan rakenteet prosessit

Maakunnan taloudellisten resurssien suuntaaminen

Maakunnan osaaminen ja innovatiivisuus

Vaikuttavuus

- *Yritysten kilpailukyky*
- *Asukkaiden toimeentulo, hyvinvointi sekä osallisuus*
- *Maakunnan vetovoima*

Maakunnan perustehtävä

Maakunta on alueensa toimijoiden yhteisö ja yhteistyöverkosto, joka parantaa yritysten kilpailukykyä, asukkaiden toimeentuloa, hyvinvointia ja vaikutusmahdollisuuksia

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ	Kriittiset menestystekijät 2012	Arviointikriteeri/mittari	Tavoite 2009
<p>1. Kustannustehokas, taloudellisesti kestävä ja laadukkaat peruspalvelut takaava kuntarakenne ja pääosin työssäkäyntialueisiin pohjautuva palvelurakenne.</p> <div data-bbox="136 1187 488 1437" style="background-color: #ff4500; color: white; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>Ensisijainen toimeenpanovastuu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunnat • kuntayhtymät </div>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sote- ja koulutuspalvelutuotannon rakenteellinen uudistuminen ➤ Kuntarakenteen ja -yhteistyön uudistuminen ➤ Kunnallistalouden tasapaino ➤ Palvelujen laatu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ylimaakunnalliset tilaaja-tuottaja järjestelyt (erikoissairaanhoido) ➤ Maakunnalliset ja seudulliset palvelu- ja tuotantorakenteet (terveyspiirit, ammatillinen koulutus) ➤ Yhteispalvelupisteiden määrä ja kattavuus, 10 kpl 2008 ➤ Kuntaliitokset (Paras-lain toteutuminen) ➤ Yhteistoiminta-alueet (Paras-laki) ➤ Maakunnallinen energiaratkaisu ➤ Kuntien vuosikate (e/as) 202 e 2007 ➤ Kuntien investoinnit (e/as) 525 e 2007 ➤ Kuntien velkaantuminen (e/as) 2007e -07 ➤ Paras-puitelain kriteerien täytyminen ➤ Keskimääräinen odotusaika hoitotakuun piirissä, 64,5 vrk 8/2008 ➤ Asiakastyytyväisyysbarometri 	<p>Itä-Suomen järjestelyt selvillä</p> <p>Järjestelyt selvillä</p> <p>Uudet palvelupisteet muodostettu</p> <p>Selvitykset käynnistetty Alueet muodostettu Järjestelyt selvillä</p> <p>Lähestytään Itä-Suomen k-arvoa, 221e Lähestytään koko maan k-arvoa, 608 e Lähestytään Itä-Suomen k-arvoa, 1 434 e</p> <p>Ei kriisikuntia</p> <p>60 vrk</p> <p>Barometri käytössä</p>

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ	Kriittiset menestystekijät 2012	Arviointikriteeri/mittari	Tavoite 2009
<p>2. Teknologia- ja puutuoteteollisuus sekä metsä- ja maaseutuelinkeinot menestyvät ja toimivat ekotehokkaasti</p> <p>Ensisijainen toimeenpanovastuu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yritykset • ELY, Finnvera • Metsäkeskus, • Pro Agria 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Teknologia- ja puutuoteteollisuuden vienti ja työllisyys 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Teknoliateollisuuden viennin arvo, 133,5 Me 2007 ▶ Työllisten määrä teknoliateollisuudessa, 3 661 2007 ▶ Työllisten määrä puutuoteteollisuudessa, 2 519 2007 ▶ Tehdasteollisuuden (TOL D) investoinnit, 44,3 Me 2007 	<p>100 Me</p> <p>3 661</p> <p>2 500</p> <p>+/- 0</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Yritysten Tekes-rahoituksen määrä 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Euroa/vuosi, 4,0 Me 2008 	<p>5,0 Me</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Metsävarojen hyödyntämistä ja puuraaka-aineen jalostusaste 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Toteutunut hakkuukertymä, % suurimmasta kestävästä hakkuukertymästä, 99,2 % 2007 ▶ Raakapuun kokonaiskäyttö maakunnassa, % hakkuukertymästä, 51,4 % 2007 	<p>95 %</p> <p>> 55 %</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Metsä- ja maatalouden tulonmuodostus 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kantorahatulot, 196 Me 2008 ▶ Maatalouden myyntitulot, 77,4 Me 2006 ▶ Maatalouden liitännäiselinkeinojen tulot, 66,1 Me 2006 ▶ Maa- ja metsätalouden investoinnit, 73 Me 2006 	<p>> 175 Me</p> <p>85 Me</p> <p>75 Me</p> <p>80 Me</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Maakunnan ekotehokkuus 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ecostart -toiminnan laajuus / liittyneet yritykset 28 kpl v. 2008 ▶ Itä-Suomen ekotehokkuusneuvonta ▶ Kasvihuonekaasutase, -1,5 milj.t (päästöt-nielut) ▶ Polttoaineiden käyttö: 1 829 GWh <ul style="list-style-type: none"> - puupolttoaineiden osuus 49,2 % 2007 Energiatehokkuussopimukset, 4 kpl 2008 	<p>35 yritystä mukana</p> <p>Hanke vireillä</p> <p>Nielut > päästöt</p> <p>Puun osuus 54 %</p> <p>4 uutta sopimusta</p>

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ	Kriittiset menestystekijät 2012	Arviointikriteeri/mittari	Tavoite 2009
<p>3. Maakunta on Itä-Suomen matkailun ja kaupallisten palvelujen vetovoima-alue toimivien väylä- ja verkko-ratkaisujen tukemana.</p>	<p>☛ Saimaan vetovoima</p> <p>☛ Kärkitapahtumien elinvoimaisuus ja vierailukohteiden vetovoima (matkailustrategia)</p> <p>☛ Kulttuuriperinnön ja -historian hyödyntäminen</p> <p>☛ Kansallispuistojen ja Natura-alueiden sekä kulttuuriympäristöjen käyttö ja hoito</p> <p>☛ Vesistöjen puhtaus ja luonnon monimuotoisuus ja moniniskäyttö (virkistys, matkailu, metsästys)</p> <p>☛ Liikenneselonteon hankkeiden toteuttaminen</p> <p>☛ 5-tien parantaminen Lusi - Mikkeli - Juva</p> <p>☛ Alemman tieverkon ja kevyen liikenteen palvelukyky ja kunto</p> <p>☛ Savonradan nopeus (>200 km/h)</p> <p>☛ Helsinki - Pietari-linjaus Kouvolan kautta</p> <p>☛ Parikkalan kv-rajanylityspaikka</p> <p>☛ Junamatkat</p> <p>☛ Lentoliikenneyhteyksien turvaaminen (Savonlinna, Joroinen, Mikkeli)</p> <p>☛ Laajakaistayhteyksien rakentaminen ja modernisointi</p>	<p>☛ Statuksen vahvistuminen (Lappi-Saimaa-Helsinki)</p> <p>☛ Ulkomaalaisten matkailijoiden yöpymiset/v., 106 000 2008e</p> <p>☛ Kauppa-, ravitsemis- ja majoitusalan liikevaihdon kehitys 1,58 Mrd e 2006</p> <p>☛ Ideapark-hanke</p> <p>☛ Mikkelin ja Savonlinnan keskustasuunnitelmat</p> <p>☛ Kesäkauden ulkopuolisten matkailijayöpyemisten määrä 294 040 vrk 2008e</p> <p>☛ Kävijämäärät, 493 606 (pl. Valamo), 2008</p> <p>☛ Kohteiden kävijämäärät, 164 806 2008</p> <p>☛ Käyttöaste ja hoitosuunnitelmien kattavuus</p> <p>☛ Norppakanta, vähintään 260 2007</p> <p>☛ Kalatalouden saalis, 5,4 milj. kg 2006</p> <p>☛ Virtavesikunnostusten volyymi, 146 000 euroa 2008</p> <p>☛ Erinomaisten tai hyvien vesistöjen osuus, 92 % 2006</p> <p>☛ Keskeisten liikennehankkeiden läpivientiaste aikataulussa</p> <p>☛ Työn toteutumisaste</p> <p>☛ Sorateiden kelirikkokorjausten yhteispituus, 38 km 2008</p> <p>☛ Seutukohtaiset liikennejärjestelmäsuunnitelmat</p> <p>☛ Radan perusparannuksen eteneminen (kohteittain)</p> <p>☛ LVM ja YM-linjaukset</p> <p>☛ Parikkalan kv-rajanylityspaikan toteuttaminen</p> <p>☛ Henkilömatkoja (lähtöjä) / vuosi, 709 633 kpl 2008</p> <p>☛ Reittiliikenne jatkuu, lentokentät kunnossa</p> <p>☛ 100 megan nopeuksien peitto-%</p>	<p>Menestys maailman ihmeet -kilpailussa 120 000</p> <p>1,75 Mrd e</p> <p>Kaava valmis</p> <p>Toteuttaminen käynnistynyt</p> <p>310 000</p> <p>+ 10 %</p> <p>+ 10 %</p> <p>Lietvesi valmis + 2 uutta hoito- ja käyttösuun</p> <p>+ 10 kpl</p> <p>+ 5 %</p> <p>150 000 euroa</p> <p>94 %</p> <p>Vt 5 Mikkeli – Lusi käynnissä</p> <p>Vt 14 Slinnan rinnakkaisväylä (ml. Laitaatsalmi) käynnissä</p> <p>Puuttuvat tiesuunnitelmat valmisteilla</p> <p>50 km</p> <p>Suunnitelmien laadinta käynnistynyt</p> <p>Nopeutussuunnitelma valmistunut</p> <p>Tuki saatu</p> <p>Vireillä</p> <p>750 000 kpl</p> <p>Hki - Slinna - Varkaus liikenne jatkuu</p> <p>Toteuttamissuunnitelma valmis</p>
	<p>Ensisijainen toimeenpanovastuu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yritykset • maakuntaliitto 		

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ	Kriittiset menestystekijät 2012	Arviointikriteeri/mittari	Tavoite 2009
<p>4. Uudistuneet ja erikoistuneet koulutus- ja tutkimusrakenteet tukevat erityisesti karkiosaamisalojen menestystä ja ovat kansallista huipputasoa</p> <div style="background-color: #ff4500; color: white; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>Ensisijainen toimeenpanovastuu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korkeakoulut ja tutkimuslaitokset • kunnat </div>	<p>► 2. asteen koulutuksen tehokkuus ja monipuolisuus</p> <p>► Korkeakoulutustarjonnan kilpailukykyisyys</p> <p>► Tutkimus- ja innovaatorakenteiden vakiintuneisuus</p>	<p>► Menestys lukiokoulutuksen laatuvertailussa, arvosanapisteiden ka 4,12 2007</p> <p>► Peruskoulun jälkeen suoraan toiselle asteelle siirtyvien osuus 92,7 % 2007</p> <p>► 2. asteen ammatill. koulutuksen läpäisyaste, 55,7 % 2006</p> <p>► Hakijoiden/aloituspaiikkojen suhde</p> <p>- MAMK: 1,3 2008</p> <p>- DIAK: 2,9 2008</p> <p>► Läpäisyaste amk:ssa, 50,6 %</p> <p>► Läpäisyaste yliopistoissa</p> <p>- alempi kk-tutkinto, 40,3 %</p> <p>- ylempi kk-tutkinto, 26,9 %</p> <p>► Väestön koulutustaso</p> <p>- korkea-aste: 20,89 % 2007</p> <p>- tutkija-aste: 0,26 % 2007</p> <p>► Kansallisen t&k-rahoituksen käyttö</p> <p>- yritykset 15,3 Me 2007</p> <p>- julkinen sektori 3,6 Me 2007</p> <p>- korkeakoulut 13,5 Me 2007</p>	<p>4,15</p> <p>95,0 %</p> <p>60,0 %</p> <p>1,5</p> <p>3,0</p> <p>55,0 %</p> <p>45,0 %</p> <p>30,0 %</p> <p>21,90 %</p> <p>0,28 %</p> <p>18,0 Me</p> <p>5,0 Me</p> <p>15,0 Me</p>

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ	Kriittiset menestystekijät 2012	Arviointikriteeri/mittari	Tavoite 2009
<p>5. Maakunnan toimijoiden Venäjä-osaaminen ja vahva verkostoituminen erityisesti Pietarin alueella vahvistaa maakunnan elinvoimaa</p> <div data-bbox="136 1098 488 1345" style="background-color: #ff4500; color: white; padding: 5px; margin-top: 20px;"> <p>Ensisijainen toimeenpanovastuu</p> <ul style="list-style-type: none"> • maakuntaliitto </div>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tavaroiden ja osaamisen vienti ▶ Venäläismatkailun volyyymi ▶ Venäläisinvestoinnit ▶ Koulutusvaihdon lisääntyminen ja vakiintuminen (vaihto-ohjelmat) ▶ Venäjän kieli- ja kulttuuri-osaaminen 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Viennin määrä, 91 Me 2007 ▶ Vientiyritysten määrä, 69 kpl 2007 ▶ Isbe Oy:n asiakasyritysten määrä, 14 kpl 2009 ▶ Venäläismatkailijoiden rekisteröidytt yöpymisvrk:t, 43 915 vrk 2008e ▶ Tax-free myynti venäläisille 2,72 Me 2008 ▶ Kiinteistöinvestointien <ul style="list-style-type: none"> - määrä 275 kpl 2008 - arvo 35,5 Me 2008 ▶ Venäläisten opiskelijoiden määrä Etelä-Savossa, 135 opiskelijaa 2007 ▶ Kielen opiskelun aloittaneet <ul style="list-style-type: none"> - peruskoulu - keskiaste (lukiot, ammattioppilaitokset) ▶ Venäjän kansalaisten määrä Etelä-Savossa, 805 hlöä 2008 	<p>100 Me + 10 %</p> <p>4 uutta asiakasyritystä</p> <p>50 000 vrk Rekisteröinti kattavaksi</p> <p>4,0 Me</p> <p>200 kpl 25 Me</p> <p>175 opiskelijaa</p> <p>Seurantajärjestelmä valmis</p> <p>850 henkilöä</p>

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ 2015	Kriittiset menestystekijät 2012	Arviointikriteeri/mittari	Tavoite 2009
<p>6. Elinkeinotoiminnan edellytyksiä ja vetovoimaista asuin- ja elinympäristöä palveleva maapolitiikka ja ennakoiva kaavoitus</p> <div data-bbox="136 1158 488 1406" style="background-color: #ff4500; color: white; padding: 5px; margin-top: 20px;"> <p>Ensisijainen toimeenpanovastuu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunnat ja kuntayhtymät • maakuntaliitto </div>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Saimaan (Itä-Suomen) kaupunkiseutujen ja kuntien rakennemalli- ja kehityskuvatöiden suunnittelutilanne ja ohjausvaikutus ➤ Kysyntää vastaava tonttitarjonta ➤ Saimaa/tonttipalveluportaali sekä alue- ja tonttimarkkinointi ➤ Oma soveltava kaupunki- ja aluerakennetutkimus ➤ Kaavoituksen ja tonttipalvelun henkilöresurssien riittävyys 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rakennemalli- ja kehityskuvatarkastelujen toteutuminen (17 kpl) ➤ Keskustojen kehittämishankkeet (kpl) ➤ Kyläsuunnitelmien lkm (35 kpl / 220 kylää, v. 2008) ➤ Maakuntakaavan, yleiskaavojen, asemakaavojen ja rakennusjärjestyksen ajantasaisuus (ikä) sekä laatimis- ja saneeraustarve ➤ Tonttikysyntä vs. -tarjonta ➤ Tonttipalvelukyky (aika) ➤ Kunnan maanomistus keskuksissa (ha) ➤ Maankäyttösopimukset (kpl) ➤ Asumisväljyys ➤ Vapaa-ajanasuntojen määrä ja käyttöaste ➤ Palvelujen saavutettavuus ja työmatkat ➤ Kuntakaavoituksen resurssointi ja ylikunnallinen yhteistyö 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Saimaan (Itä-Suomen), Mikkelin ja S:linnan seutujen rakennemallityöt käynnistetään ➤ Kuntien kehityskuvatarkastelut käynnistetään ➤ 10 uutta kyläsuunnitelmaa ➤ Maakuntakaava hyväksytään maakuntavaltuustossa ➤ Maakuntakaavan jatkuva seurantajärjestelmä käynnistetään ➤ Kuntien kaavoitus- ja maapoliittiset ohjelmat käynnistetään ➤ Tonttipalvelun (kysyntä/tarjonta) seurantajärjestelmä käynnistetään ➤ Työ käynnistetty ➤ Selvitys valmistuu ➤ Selvitetään vuokramökkien määrä, Mäntyharjun loma-asuntomessuhanke käynnissä ➤ Selvitys valmistuu ➤ Kaavoittajien henkilöresurssit paranevat

**Maakunnan strategisen onnistumisen eli
vaikuttavuuden indikaattorit ja
tavoiteasettelu 2009 - 2015**

MAAKUNNAN PERUSTEHTÄVÄ	MAAKUNNAN VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMAT	STRATEGISET AVAINMITTARIT (21), JOILLE ASETETAAN VUOSITAVOITTEET	VISIO 2015
<p>Maakunta on alueen toimijoiden yhteistyöverkko, joka parantaa yritysten kilpailukykyä, asukkaiden toimeentuloa, hyvinvointia ja vaikutusmahdollisuuksia Etelä-Savossa</p>	<p>Yritysten kilpailukyky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yritysten liikevaihto ➤ Työpaikkojen määrä avoimella sektorilla ➤ Työn tuottavuuden lisäys/vuosi (maakunnan koko talous) 	<p>Uusiutuva Etelä-Savo on Saimaan maakunta, jossa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ yritystoiminnan menestys ja laadukkaat palvelut kääntävät väestökehityksen muuttovoitoksi ▪ panostetaan erityisesti lapsiperheiden ja nuorten työmahdollisuuksiin ja viihtymiseen ▪ toimitaan esimerkillisen ympäristövastuullisesti ▪ maailmanluokan kulttuuri- ja muut tapahtumat rikastavat elämisen laatua ▪ arki on sujuvaa ja turvallista sekä paikallisuus elävää ▪ puhdas luonto ja rikas kulttuuriympäristö luovat ainutlaatuiset edellytykset myös matkailulle ja vapaa-ajan asumiselle ▪ Helsingin ja Pietarin läheisyys vauhdittaa elinkeinoelämää ja kulttuuria
	<p>Asukkaiden toimeentulo hyvinvointi sekä vaikutusmahdollisuudet</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ BKT/asukas (indeksi, Suomi=100) ➤ Työpaikkojen määrä ➤ Sairastavuus (<i>sairastavuusindeksi</i>) ➤ Äänestysprosentti ➤ Väestön koulutustaso ➤ Työllisyysaste ➤ Työttömyysaste ➤ Keskimääräinen eläköitymisikä 	
	<p>Maakunnan vetovoima</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rakennuslupien määrä (vakituiset asunnot, vapaa-ajanasunnot) ➤ Kokonaisnettomuutto ➤ Syntyvyys ➤ Vapaa-ajanasuntojen määrä ➤ Vapaa-ajanasuntojen käyttöaste ➤ Matkailijoiden rekisteröidyt yöpymisvuorokaudet (kotimaiset ja ulkomaalaiset) ➤ Oppilaitosten hakijamäärät (maakunnan ulkopuolinen) ➤ Kasvihuonekaasutase ➤ Vesistöjen tila ➤ Matka-ajat (Hki – Pietari) 	

MAAKUNNAN PERUSTEHTÄVÄ	MAAKUNNAN VAIKUTTAVUUDEN NÄKÖKULMAT	STRATEGISET AVAINMITTARIT (17), JOILLE EI ASETETA VUOSITAVOITTEITA	VISIO 2015
<p>Maakunta on alueen toimijoiden yhteistyöverkko, joka parantaa yritysten kilpailukykyä, asukkaiden toimeentuloa, hyvinvointia ja vaikutusmahdollisuuksia Etelä-Savossa</p>	<p>Yritysten kilpailukyky</p>	<p><i>Seurataan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tehdasteollisuuden vienti (TOL D) 736 Me 2007 ➤ Investoinnit (kaikki toimialat) 705,4 Me 2006 ➤ Yritysten t&k -panostus, 15,3 Me 2007 	<p>Uusiutuva Etelä-Savo on Saimaan maakunta, jossa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yritystoiminnan menestys ja laadukkaat palvelut kääntävät väestökehityksen muuttovoitoksi <ul style="list-style-type: none"> ▪ panostetaan erityisesti lapsiperheiden ja nuorten työmahdollisuuksiin ja viihtymiseen ▪ toimitaan esimerkillisen ympäristövastuullisesti ▪ maailmanluokan kulttuuri- ja muut tapahtumat rikastavat elämisen laatua ▪ arki on sujuvaa ja paikallisuus elävää ▪ puhdas luonto ja rikas kulttuuriympäristö luovat ainutlaatuiset edellytykset myös matkailulle ja vapaa-ajan asumiselle ▪ Helsingin ja Pietarin läheisyys vauhdittaa elinkeinoelämää ja kulttuuria
	<p>Asukkaiden toimeentulo hyvinvointi sekä vaikutusmahdollisuudet</p>	<p><i>Seurataan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Verotulot, 609,6 Me 2007 ➤ Työlliset, 62 399 2007 ➤ Taloudellinen huoltosuhde, 1,53 2007 ➤ Sosiaali- ja terveystoimen nettomenot/asukas, 2 862 e 2007 ➤ Lasten huostaanotot, 265 kpl 2007 ➤ Henki- ja väkivaltarikokset, 2 314 kpl 2008e ➤ Nuorisovaltuustojen määrä / kunnanvaltuustojen määrä 8 / 17 2008 	
	<p>Maakunnan vetovoima</p>	<p><i>Seurataan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Väkiluku, 156 612 asukasta 2008e ➤ Väestönmuutos, -1 250 hlöä 2008e ➤ Nettosiirtolaisuus, + 237 hlöä 2008e ➤ Väestön keski-ikä, 45,2 vuotta 2008 ➤ Hiilidioksidipäästöt, 1,16 milj.t 2006 ➤ Norppakanta, vähintään 260 kpl 2007 ➤ Kalatalouden saalis, 5,4 milj. kg 2006 	

Vaikuttavuus	Strateginen mittarit	Lähtötaso		Tavoite 2009	Tavoite 2012	Tavoite 2015
Yritysten kilpailukyky	▶ Liikevaihto (ero koko maan kehitykseen / vuosi, %)	-1,8 %	2007	+ 1,0 %	+ 0,5 %	+ 1,0 %
	▶ Työpaikkojen määrä avoimella sektorilla	39 306	2006	37 570	38 410	39 130
	▶ Työn tuottavuuden lisäys/vuosi (maakunnan koko talous)	- 0,3 %	2006	2,0 %	2,5 %	2,5 %

Vaikuttavuus	Strateginen mittarit	Lähtötaso	Tavoite 2009	Tavoite 2012	Tavoite 2015
Aukkaiden toimeentulo, hyvinvointi sekä vaikutus- mahdollisuu- det	► BKT/asukas (indeksi, Suomi=100)	73,9 2006	74,2	74,5	75,0
	► Työpaikkojen määrä	59 919 2006	57 805	57 325	55 900
	► Sairastavuus (sairastavuusindeksi)	132,3 2007	133,0	130,0	125,0
	► Äänestysprosentti	62,8 2008	+5,0 %-yks. vrt. edelliset europar- lamenttivaalit	+3,0 %-yks. vrt. edelliset kunnallis- vaalit	+2,0 %-yks. vrt. edelliset eduskun- tavaalit
	► Väestön koulutustaso Tutkinon suorittaneiden osuus (% 15 v. täyttäneistä)	60,6 % 2007	62,4 %	65,1 %	67,8 %
	Korkea-asteen tutkinon suorittaneiden osuus (% 15v. täyttäneistä)	20,9 % 2007	21,9 %	23,3 %	24,8 %
	► Työllisyysaste (työvoimatutkimus)	64,8 % 2008	64,2 %	66,0 %	68,6 %
	► Työttömyysaste (työvoimatutkimus)	7,9 % 2008	8,2 %	6,3 %	3,5 %
► Keskimääräinen eläköitymisikä	57,3 v. 2007	58,0 v.	59,0 v.	60,0 v.	

Vaikuttavuus	Strateginen mittarit	Lähtötaso		Tavoite 2009	Tavoite 2012	Tavoite 2015
Maakunnan vetovoima	▶ Rakennuslupien määrä / vuosi					
	- vakituiset asunnot	281	2008	250	400	500
	- vapaa-ajanasunnot	461	2008	400	500	600
	▶ Kokonaisnettomuutto	- 494	2008	- 250	- 125	0
	▶ Syntyvyys (syntyneitä vuodessa)	1 272	2008	1 290	1 290	1 340
	▶ Vapaa-ajanasuntojen määrä	45 000	2007	46 000	47 000	50 000
	▶ Vapaa-ajanasuntojen käyttöaste	83 vrk	2008	85 vrk	90 vrk	95 vrk
	▶ Matkailijoiden rekisteröidyt yöpymisvuorokaudet					
	- kotimaiset	553 376	2008e	600 000	625 000	650 000
	- ulkomaalaiset	105 537	2008e	120 000	135 000	150 000
	▶ Oppilaitosten hakijamäärät (maakunnan ulkopuolelta/kaikki hakijat)					
	HKKK, Mikkeli / BScBA	630 / 650	2008	Lähtötaso pysyy	Lähtötaso pysyy	Lähtötaso pysyy
	JoY, Savonlinnan OKL	966 / 1120	2008	Lähtötaso pysyy	Lähtötaso pysyy	Lähtötaso pysyy
	MAMK	394 / 884	2008	Lähtötaso paranee	Lähtötaso paranee	Lähtötaso paranee
DIAK, Pieksämäki	161 / 182	2008	Lähtötaso pysyy	Lähtötaso pysyy	Lähtötaso pysyy	
▶ Kasvihuonekaasutase	- 1,5 milj. tonnia (päästöt –nielut)		Nielut > päästöt	Nielut > päästöt	Nielut >päästöt	
▶ Vesistöjen tila (erinomaisten tai hyvien hyvien vesistöjen osuus, %)	92 %	2008	94 %	96 %	99 %	
▶ Matka-ajat		kts. seur. sivu	kts. seuraava sivu	kts. seuraava sivu	kts. seuraava sivu	

Matka-ajat

	Lähtötaso 2009		Tavoite 2012		Tavoite 2015	
	Helsinkiin		Helsinkiin		Helsinkiin	
	juna	ha	juna	ha	juna	ha
Mikkelistä	2:23	2:32	2:17	2:30	2:15	2:25
S-linnasta	4:12	3:50	3:58	3:48	3:50	3:40
P-mäeltä	3:07	3:22	2:59	3:20	2:56	3:20
	Pietariin		Pietariin		Pietariin	
	juna	ha	juna	ha	juna	ha
Mikkelistä	5:46	6:02	3:15	5:30	3:15	5:00
S-linnasta	7:50	6:41	5:50	6:09	5:40	5:39
P-mäeltä	6:33	7:17	4:05	6:45	4:05	6:15